

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/36/2006

PREFERENCJE PARTYJNE W KOŃCU LUTEGO

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, MARZEC 2006

PRZEDRUK I ROZPOWSZECHNIANIE MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
28 września 2005 roku

Od wyborów parlamentarnych rejestrujemy systematyczny spadek odsetka osób chcących wziąć udział w ewentualnym głosowaniu. Gdyby wybory do Sejmu i Senatu odbywały się w drugiej połowie lutego, udział w nich wzięłoby - według własnych zapowiedzi - 50% Polaków, o 2 punkty mniej niż na początku lutego i o 5 punktów mniej niż w styczniu. W porównaniu z grudniem ubiegłego roku deklarowana frekwencja, zazwyczaj znacznie wyższa od rzeczywistej, spadła o 6 punktów procentowych, a w porównaniu z listopadem obniżyła się o 9 punktów.

W końcu lutego¹ największym poparciem Polaków cieszyły się PiS i PO. Na rządzącą partię głosowałyby jedna trzecia badanych wybierających się na wybory (33%), nieznacznie mniej niż na początku lutego. Chociaż PiS jest ciągle liderem naszego rankingu, opozycyjna PO traci do niego tylko 2 punkty procentowe. Na ugrupowanie Donalda Tuska oddałoby swój głos 31% zadeklarowanych uczestników ewentualnych wyborów, o 7 punktów więcej niż na początku lutego i dokładnie tyle samo co w końcu stycznia. Zanotowany w początkach lutego spadek poparcia dla PO wydaje się zatem krótkotrwały.

Gdyby wybory odbywały się w drugiej połowie lutego, swoich przedstawicieli do parlamentu wprowadziłyby jeszcze Samoobrona i SLD. Każde z tych ugrupowań mogłoby liczyć na głosy 8% ankietowanych wybierających się na wybory. W porównaniu z notowaniami z początku lutego poparcie dla Samoobrony obniżyło się 3 punkty procentowe, natomiast dla SLD nieznacznie wzrosło. Na granicy wyborczego progu kształtuje się obecnie poparcie dla LPR, na które chce głosować 5% uczestników ewentualnych wyborów. Od początku roku odsetek sympatyków LPR się nie zmienia. Do parlamentu nie weszłoby natomiast PSL, które uzyskało poparcie zaledwie 2% wyborców, o 2 punkty mniej niż dwa tygodnie wcześniej. Nieznacznie poprawiły się notowania SdPi, na którą głosowałyby 3% wyborców, o 2 punkty więcej niż na początku lutego. Wśród potencjalnych

¹ Badanie „Omnibus” przeprowadzono w dniach 18-21 lutego 2006 roku na liczącej 999 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

uczestników wyborów znajduje się także niewielka liczba zadeklarowanych sympatyków Partii Demokratycznej - demokraci.pl (1%). Co jedenasty głosujący (9%) nie wie, na które ugrupowanie oddałby swój głos w wyborach.

Tabela 1

Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory do Sejmu i Senatu, to na kandydatów której partii lub ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w tych wyborach?	Wyniki wyborów	Odpowiedzi osób deklarujących wzięcie udziału w potencjalnych wyborach					
		XI 2005	XII 2005	6-9 I 2006	20-23 I 2006*	3-6 II 2006	18-21 II 2006
		w procentach					
Prawo i Sprawiedliwość	26,99	43	39	39	35	34	33
Platforma Obywatelska RP	24,14	28	30	25	31	24	31
Samoobrona RP	11,41	8	8	8	7	11	8
Sojusz Lewicy Demokratycznej	11,31	5	4	5	7	7	8
Liga Polskich Rodzin	7,97	5	4	5	5	5	5
Socjaldemokracja Polska	3,89	1	3	1	2	1	3
Polskie Stronictwo Ludowe	6,96	2	3	4	1	4	2
Partia Demokratyczna - demokraci.pl	2,45	2	1	2	2	1	1
Inne	2,26	0	1	0	0	2	0
Trudno powiedzieć	-	4	6	10	10	9	9
N=	11 804 676	600	575	554	537	524	497

UWAGA: podstawą procentowania są wszyscy ci, którzy deklarują, że na pewno wezmą udział w wyborach
 * W tym badaniu ankietowani odpowiadali na pytanie o preferencje partyjne, gdyby wybory parlamentarne miały się odbyć na wiosnę 2006 roku

W drugiej połowie lutego największą popularnością cieszyli się dwaj byli kandydaci na współkoalicjantów, obecnie pozostający w zdecydowanej opozycji - PiS i PO. W badaniu przeprowadzonym na początku lutego, bezpośrednio po podpisaniu paktu stabilizacyjnego - mającego gwarantować rządowi większość w parlamencie - i tym samym odsunięciu perspektywy przedterminowych wyborów, odnotowaliśmy spadek poparcia dla PO i wzrost popularności Samoobrony. Obecnie układ notowań (tylko z niewielkimi zmianami) powrócił do stanu z końca stycznia. Warto jeszcze zauważyć, że z dłuższej perspektywy minimalnie poprawiają się notowania SLD.

Opracował

Krzysztof PANKOWSKI

A N E K S

Tabela 1. Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory do Sejmu i Senatu, to czy wziął(ę)by Pan(i) w nich udział? 1 - Na pewno wziął(ę)bym w nich udział; 2 - Nie wiem, czy wziął(ę)bym w nich udział; 3 - Na pewno nie wziął(ę)bym w nich udziału

(%)

	1	2	3	Liczba osób
Ogółem	50	19	31	999
Płeć				
Mężczyźni	52	17	30	480
Kobiety	47	20	33	519
Wiek				
65 lat i więcej	50	19	31	999
Miejsce zamieszkania				
Wieś	50	17	32	371
Miasto do 20 tys.	47	16	37	125
20-100 tys.	44	24	33	195
101-500 tys.	50	20	30	190
501 tys.i więcej mieszk.	61	15	24	117
Stan cywilny				
Kawaler/panna	51	19	29	270
Żonaty/mężatka	49	18	33	564
Rozwiedziony(a) (w separacji)	60	20	20	54
Wdowiec/wdowa	45	19	36	111
Wykształcenie				
Podstawowe	45	22	33	286
Zasadnicze zawodowe	44	19	37	262
Średnie	54	19	28	343
Wyższe	65	10	25	108
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	65	11	24	70
Prac.umysł.niż.szczebła	52	16	32	70
Pracownicy fiz.- umysł.	38	25	36	100
Robotnicy wykwalifikowani	56	13	31	78
Robotnicy niewykwalifik.	41	20	39	52
Rolnicy	60	18	22	53
Pracujący na własny rach.	58	14	28	29
Bierni zawodowo				
Renciści	37	17	47	84
Emeryci	53	16	31	205
Uczniowie i studenci	57	24	19	90
Bezrobotni	42	26	32	117
Gospodynie domowe i inni	48	17	35	51
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	48	16	37	140
301-500	53	15	32	134
501-900	45	17	38	207
901-1200	52	19	29	88
Powyżej 1200 zł	80	6	14	63
Ocena własnych war. mater.				
Złe	45	21	35	292
Średnie	48	21	31	419
Dobre	58	13	30	289
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	49	16	35	64
Raz w tygodniu	54	17	29	478
1-2 razy w miesiącu	39	28	33	165
Kilka razy w roku	53	19	28	185
W ogóle nie uczestniczy	42	11	47	107
Poglądy polityczne				
Lewica	57	17	26	145
Centrum	52	19	29	282
Prawica	64	14	22	312
Trudno powiedzieć	28	24	48	261

Tabela 2. Na kandydatów której partii lub ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w tych wyborach?

(%)

	LPR	Demokraci. pl	PO RP	PSL	PiS	Ruch Patrio- tyczny	Samoobrona	SdPl
Ogółem	5	1	31	2	33	0	8	3
Płeć								
Mężczyźni	4	1	29	2	35	0	9	3
Kobiety	6	1	34	2	31	0	7	2
Wiek								
65 lat i więcej	5	1	31	2	33	0	8	3
Miejsce zamieszkania								
Wieś	9	0	12	5	42	0	16	1
Miasto do 20 tys.	3	0	34	0	36	0	5	3
20-100 tys.	5	1	42	1	28	1	3	0
101-500 tys.	2	1	44	1	27	0	4	5
501 tys.i więcej mieszk.	0	3	49	0	22	0	1	5
Stan cywilny								
Kawaler/panna	7	1	38	1	28	0	11	2
Żonaty/mężatka	4	0	29	4	36	0	8	2
Rozwiedziony(a) (w separacji)	8	7	34	0	16	0	4	11
Wdowiec/wdowa	6	0	24	0	44	0	4	3
Wykształcenie								
Podstawowe	12	0	19	2	30	0	14	1
Zasadnicze zawodowe	3	1	18	4	47	0	12	0
Średnie	3	2	41	1	29	0	4	5
Wyższe	0	1	50	1	25	0	0	5
Grupa społ.-zaw. pracujący								
Kadra kier.,inteligencja	2	0	59	2	22	0	0	2
Prac.umysł.niż.szczębla	0	0	41	3	29	2	2	5
Pracownicy fiz.- umysł.	4	3	39	0	26	0	11	3
Robotnicy wykwalifikowani	0	0	16	2	62	0	7	0
Robotnicy niewykwalifik.	0	0	25	0	38	0	13	5
Rolnicy	15	0	4	6	36	0	14	3
Pracujący na własny rach.	0	0	54	0	35	0	0	0
Bierni zawodowo								
Renciści	2	0	28	5	41	0	13	0
Emeryci	5	2	20	3	38	0	6	4
Uczniowie i studenci	0	3	53	0	23	0	2	2
Bezrobotni	17	0	21	0	20	0	21	3
Gospodynie domowe i inni	10	0	34	4	27	0	10	0
Dochody na jedną osobę								
Do 300 zł	15	2	16	0	29	0	14	0
301-500	3	1	30	5	42	0	4	3
501-900	3	0	25	1	42	1	8	4
901-1200	0	0	48	1	37	0	2	1
Powyżej 1200 zł	3	1	45	3	24	0	2	7
Ocena własnych war. mater.								
Złe	11	1	22	3	35	0	10	1
Średnie	4	1	30	2	32	0	8	3
Dobre	2	1	39	2	33	1	7	4
Udział w prakt. religijnych								
Kilka razy w tygodniu	0	0	10	0	60	0	7	3
Raz w tygodniu	6	0	26	3	40	0	9	1
1-2 razy w miesiącu	5	1	30	4	32	0	10	3
Kilka razy w roku	6	3	46	1	16	1	6	3
W ogóle nie uczestniczy	0	0	48	0	13	0	2	9
Poglądy polityczne								
Lewica	2	1	28	2	9	1	8	9
Centrum	4	2	38	3	25	0	10	3
Prawica	5	0	32	1	51	0	5	0
Trudno powiedzieć	9	1	17	2	26	0	12	0

(continued)

Tabela 2. cd.

(%)

	SLD	UPR	Inne	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	8	0	0	9	497
Płeć					
Mężczyźni	9	0	0	6	251
Kobiety	6	0	0	12	245
Wiek					
65 lat i więcej	8	0	0	9	497
Miejsce zamieszkania					
Wieś	5	0	0	10	188
Miasto do 20 tys.	8	0	0	11	58
20-100 tys.	8	0	0	11	86
101-500 tys.	6	1	1	9	95
501 tys.i więcej mieszk.	17	0	0	3	71
Stan cywilny					
Kawaler/panna	7	0	0	5	138
Żonaty/mężatka	8	0	0	10	277
Rozwiedziony(a) (w separacji)	7	0	0	14	31
Wdowiec/wdowa	8	0	0	10	50
Wykształcenie					
Podstawowe	7	0	0	15	127
Zasadnicze zawodowe	6	0	0	9	116
Średnie	7	1	0	7	184
Wyższe	15	0	0	3	70
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	12	0	0	2	45
Prac.umysł.niż.szczebła	5	0	0	12	36
Pracownicy fiz.- umysł.	3	0	0	11	38
Robotnicy wykwalifikowani	7	0	0	7	44
Robotnicy niewykwalifik.	0	0	0	19	21
Rolnicy	4	0	0	19	32
Pracujący na własny rach.	0	6	0	5	16
Bierni zawodowo					
Renciści	9	0	0	3	31
Emeryci	12	0	1	8	109
Uczniowie i studenci	9	0	0	8	52
Bezrobotni	8	0	0	9	49
Gospodynie domowe i inni	5	0	0	11	25
Dochody na jedną osobę					
Do 300 zł	11	0	0	15	67
301-500	6	0	0	5	71
501-900	7	0	0	8	93
901-1200	8	0	0	2	46
Powyżej 1200 zł	15	0	0	0	50
Ocena własnych war. mater.					
Złe	7	0	0	12	130
Średnie	10	0	0	10	201
Dobre	6	1	0	6	166
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	2	3	0	15	32
Raz w tygodniu	6	0	0	8	258
1-2 razy w miesiącu	5	0	0	10	65
Kilka razy w roku	6	0	0	13	97
W ogóle nie uczestniczy	28	0	0	0	45
Poglądy polityczne					
Lewica	36	0	0	3	82
Centrum	4	0	0	9	145
Prawica	0	0	0	4	198
Trudno powiedzieć	3	0	0	30	71